

**CSODA  
CSAJ  
CSOPORT**  
CSOBÁNKÁN

Donáth Anna Róza  
Thury Lili  
Tóth Eszter



**2020**



## ➤ SZAKMAI BEMUTATKOZÁS

A Csobánkai Tanodát 2010-ben hozta létre Bakó Boglárka kulturális antropológus, egy kisebb létszámú önkéntescsoporttal együtt. A tanodás diákok és az önkéntesek létszáma hamar megnőtt, új programokra is igény volt, így 2015-ben megalakult a Csodaműhely Egyesület. Az egyesület célcsoportja a csobánkai roma és/vagy hátrányos helyzetű lakosság, akik számára egy Komplex Esélyteremtési Programot dolgoztunk ki. Jelenlegi programjaink, amelyek kisgyermek-kortól felnőttkorig targetálják a célcsoport tagjait: Játéktár, Tanoda, Felnőttképzés, Helyi segítő program, közösségszervezés és szakemberképzés.



**DONÁTH ANNA RÓZA** az ELTÉ-n tanult filmelméletet és esztétikát. A Csodaműhely Egyesületnél 2017 óta önkéntesként, 2019 óta pedig munkatársként dolgozik. Munkakörébe tartoznak a tanodai és egyesületi koordinációs, kommunikációs és fundraising feladatok, illetve egyéni foglalkozásokat is tart tanodásoknak. Jelenleg a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem design- és művészetmenedzsment szakjának MA-hallgatója és a Printa Stúdió szitanyomó műhelyében gyakornok.

**THURY LILI** 2017-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Egyetemen, tervezőgrafika szakon. Jelenleg szabadúszó grafikusként dolgozik, főleg kulturális és civil szervezetekkel. Emellett saját alkotótevékenységet folytat. Munkái fókuszában a társadalmi témák, a városi tér és a különböző csoportokkal való együttműködések állnak. Több tematikus művészeti foglalkozást tartott különböző korosztályú csoportoknak. 2020-tól a Pécsi Tudományegyetem képzőművészet-terápia szak hallgatója.

**TÓTH ESZTER** a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen végzett textiltervező szakon. 2016-ban társalapította a Müskinn táskamárkát, aminek szellemiségét a fenntarthatóság és a konceptualitás témái alkották. 2019-től a Csodaműhely Egyesület önkéntesként, grafikai feladatok mellett, hátránykompenzáló és művészeti foglalkozásokat tart gyerekeknek. Jelenleg alkotói projekteken és grafikai megbízásokon dolgozik és a Pécsi Tudományegyetem képzőművészet-terápia szak hallgatója.

## › A KÖZÖSSÉG ÜGYEINEK FELVÁZOLÁSA

A csobánkai hátrányos helyzetű családok két KSH által jelzett szegregátumban élnek. A családokra általánosan jellemző, hogy alacsony jövedelem- és fogyasztási szinten élnek, gyakran rossz lakáskörülmények között.

A Csobánkai Tanoda 10 éves működése alatt a helyi roma közösség életének megbízható és kulcsfontosságú tere lett, a tanodát magába foglaló Csodaműhely Egyesület pedig szerteágazó programjaival ér el egyre több családot. Megfogalmazódott bennünk, hogy a tanodai programok nem minden esetben elégítik ki a tizenéves korú tanodások igényeit. Hiánypótlónak éreztünk egy olyan programot, ami ezt a korosztályt is motiválja a tanodai közösségben való részvételre, a kreativitásuk fejlesztését segíti.

A célcsoporton belül azért a fiatal nők számára szerveztünk csoportot, mert úgy éreztük, hogy ők fokozottan marginalizált helyzetben vannak a közösségen belül.



## › CÉLKITŰZÉS ÉS PEDAGÓGIAI SZEMLÉLET

A csobánkai női csoport koncepciója a Közélet Iskolája által szervezett kritikai pedagógia-képzésen konkretizálódott. Az itt megismert szemléletet alkalmazzuk foglalkozásainkon: a fókusz a hagyományos tanár-diák szerep helyett a partneri viszonyra, a tagok saját helyzetére való rálátásának segítésére helyezzük, és cselekvésre ösztönözzük őket.

Az volt a célunk, hogy létrehozzunk egy olyan, rendszeresen látogatható – eleinte online, majd fizikai – teret, ahol a lányok biztonságos közegben oszthatják meg gondolataikat és kérdéseiket, női közösségüket erősíthetik. Minden alkalommal a közös alkotást, a művészet különböző eszközeit használjuk, így a lányok kipróbálhatják, fejleszthetik kreativitásukat és különböző készségeiket (pl. vizuális művészetek, szövegalkotás, történetmesélés).





## ➤ **PROBLÉMÁK, NEHÉZSÉGEK ARTIKULÁLÁSA**

A lányok eddigi visszajelzései alapján a csoport összességében sikeresnek bizonyul, van igény a hosszútávú működésére. Azonban néha előfordul, hogy a csoport tagjainak összetartása, motiválása, a figyelmük facilitálása nehézséget okoz. Az ilyen jellegű problémák a rendszeresség bevezetésével, az alkalmak megfelelő strukturálásával és folyamatos visszajelzések kérésével kezelhetők. Ezek segítségével az egyéni igényeik szerint tudjuk alakítani a témákat. Fontos kérdés, hogyan tudunk egy olyan, mindenki számára biztonságos programot kialakítani, amit nem befolyásolnak a lányok közötti, esetlegesen felmerülő konfliktusok.

## ➤ **EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA, ÖSSZEGZÉSE**

A csoportnak 8 aktív tagja van, 15 és 18 év közötti lányok, jelenlegi vagy volt tanodások. Már az online térben is meglepően mély dolgokat osztottak meg magukról, fontos beszélgetéseket kezdeményeztek olyan témákról, mint az iskolai nem cigány-cigány ellentét, vagy a koronavírusról való félelem. Az élő foglalkozások még közelebb hozták egymáshoz a lányokat. Kiemelkedő közös program volt egy margitszigeti kirándulás, amely során, a csoportidentitás erősítéseként, logót is terveztek maguknak.

Bebizonyosodott, hogy a csoport tagjai mennyi kreativitást hordoznak magukban, amely a különböző alkotási folyamatokban bontakozott ki. A lányok alkotásait folyamatosan archiváljuk. A készülő zine struktúráját, egyes oldalait velük közösen alakítjuk ki, hogy azt is sajátjuknak érezzék.



## ➤ FOLYTATÁS

A foglalkozásokat 2 heti rendszerességgel tervezzük folytatni. Nagyobb hangsúlyt szeretnénk helyezni arra a kérdésre, hogy milyen csobánkai, fiatal roma nőnek lenni. Terveink között szerepel, hogy női roma képzőművészeket hívunk meg. Elindítunk egy sorozatot, melyben a lányok női portrék parafrázisait készítik el, fotóval, rajzzal, kollázssal. A csoport közösen megtervezett logóját vászontáskára szitázzuk. Filmeket nézünk, majd azok témáit valamilyen alkotási formában feldolgozzuk. Hosszútávú terveink között szerepel a művészetterápiás elemek tudatos alkalmazása.

Egy zárt Instagram-oldalt is szeretnénk létrehozni, ahol a korábbi, online kollektív napló ötletét folytatnánk, bővítenénk a további anyagokkal.

Hosszútávú célunk, hogy a csoport nyitott legyen a tanodán kívüli lányok számára is, illetve minden évben csatlakozhassanak azok a csobánkai, fiatal roma lányok, akik betöltötték a 15. életévüket.

Az ARTtransfer-díj nagyban hozzájárulna a CSODA Csaj Csoport folytatásához és fejlesztéséhez, hiszen segíthetne kapacitásunk növelésében, láthatóságunk terjesztésében és a további művészeti eszközök bevonásában.

